

SISÄLLYS

Lyhenteet.....	XI
----------------	----

1 KILPAILU

1.1 Yleinen kilpailuoikeudellinen sääntely

Kilpailulaki 12.8.2011/948	2
Komission tiedonanto 2014/C 291/01 vähämerkityksisistä sopimuksista, jotka eivät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla rajoita tuntuvasti kilpailua (<i>de minimis</i> -tiedonanto)	15
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen konsolidoitu toisinto 2016 (SEUT); otteita	16

1.2 EU-sääntely

NAs (EY) N:o 1/2003 perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002.....	18
KAs (EY) N:o 773/2004 EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta 7.4.2004.....	27
Euroopan komission puheenjohtajan päätös 2011/695/EU kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan tehtävistä ja toimivaltuuksista tietyissä kilpailuasioita koskevilla menettelyissä 13.10.2011.....	34
Komission tiedonanto 2006/C 298/11 sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevilla asioissa (leniency-tiedonanto)	39
Komission tiedonanto 2004/C 101/04 EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseen liittyvästä yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä	43
Komission tiedonanto 2004/C 101/03 yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa	60
Komission tiedonanto 2004/C 101/05 kantelujen käsittelystä komissiossa EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisesti	71
Komission tiedonanto 2004/C 101/06 epävirallisia ohjeista, jotka liittyvät yksittäisissä asioissa ilmeneviin EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklaa koskeviin uusiin kysymyksiin (ohjekirjeet).....	84
Komission tiedonanto oikeutta tutustua komission asiakirja-aineistoon koskevista säännöistä EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan, ETA-sopimuksen 53, 54 ja 57 artiklan ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 soveltamistapauksissa	86
Komission tiedonanto 2004/C 167/01 sovintomenettelyn toteuttamisesta neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 7 ja 23 artiklan mukaisten päätösten tekemiseksi kartelliasioissa.....	99
Suuntaviivat 2006/C 210/02 asetuksen n:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta (sakkosuuntaviivat)	110
EPNDir 2014/104/EU tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin 26.11.2014.....	111
Komission tiedonanto 2013/C 167/07 vahingon määrittämisestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklan rikkomisesta johtuvissa vahingonkorvauskanteissa	118
Komission tiedonanto 2009/C 45/02 – Ohjeita komission ensisijaisista täytäntöönpanotavoitteista sovellettaessa EY:n perustamissopimuksen 82 artiklaa yritysten määräävän aseman väärinkäyttöön perustuvaan markkinoiden sulkemiseen	119

1.3 Ryhmäpoikkeusasetukset ja niihin liittyvä sääntely

NAs N:o 19/65/ETY perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 2.3.1965.....	129
KAs (EU) N:o 330/2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tietyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 20.4.2010	131
Komission tiedonanto 2010/C 130/01 Suuntaviivat vertikaalisista rajoituksista	134
Komission tiedonanto 2004/C 101/07 EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa tarkoitettua kauppaan kohdistuvan vaikutuksen käsitettä koskevista suuntaviivoista	157
NAs (ETY) N:o 2821/71 perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin	167
KAs (EU) N:o 1218/2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta erikoistamissopimusten tietyihin ryhmiin 14.12.2010.....	169
KAs (EU) N:o 1217/2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tutkimus- ja kehitysopimusten tietyihin ryhmiin 14.12.2010	171

Komission tiedonanto 2011/C 11/01 Suuntaviivat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan soveltamisesta horisontaalista yhteistyötä koskeviin sopimuksiin	174
KAs (EU) N:o 316/2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta teknologiansiirtosopimusten ryhmiin 21.3.2014	205
Komission tiedonanto 2004/C 101/02 Suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan soveltamisesta teknologiansiirtosopimuksiin	209
KAs (EU) N:o 461/2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan 3 kohdan soveltamisesta vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin moottoriajoneuvoalalla 27.5.2010	232
NAs (EY) N:o 169/2009 kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 26.2.2009 ...	234
KAs (EY) N:o 906/2009 perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta linjaliikennettä harjoittavien varustamoiden sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin (konsortiot) 28.9.2009	235
NAs (EY) N:o 487/2009 perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta lentoliikenteen alan sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 25.5.2009	237
Komission tiedonanto 2004/C 101/08 Suuntaviivat perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta (Tehokkuuspuolustustiedonanto)	238

1.4 Yrityskeskittymien sääntely

Valtioneuvoston asetus yrityskaupan osapuolen liikevaihdon laskemisesta 1.9.2011/1011	250
Valtioneuvoston asetus yrityskauppojen ilmoitusvelvollisuudesta 1.9.2011/1012	250
NAs (EY) N:o 139/2004 yrityskeskittymien valvonnasta (EY:n sulautuma-asetus) 20.1.2004.....	254
KAs (EY) N:o 802/2004 yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 täytäntöönpanosta 21.4.2004.....	267
Komission tiedonanto 2013/C 366/04 yksinkertaistetusta menettelystä tiettyjen keskittymien käsittelemiseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 nojalla.....	290
Komission tiedonanto 2005/C 56/03 keskittymiin suoraan liittyvistä ja niiden kannalta välttämättömistä rajoituksista.....	292
Suuntaviivat horisontaalisten sulautumien arvioinnista yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen nojalla 2004/C 31/03	296
Suuntaviivat ei-horisontaalisten sulautumien arvioinnista yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen nojalla 2008/C 265/07.....	305

2 JULKISET HANKINNAT

2.1 Kansallinen sääntely

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1397.....	326
Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1398	371
Laki julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista 29.12.2011/1531	407
Valtioneuvoston asetus julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista 29.12.2011/1536	441
Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa 29.12.2011/1509	443
Valtioneuvoston asetus valtionhallinnon yhteishankinnoista 7.9.2006/765.....	444
Valtiovarainministeriön päätös valtionhallinnon yhteishankinnoista 7.9.2006/766.....	445

2.2 EU:n hankintasääntely

EPNDir 2014/23/EU käyttöoikeussopimusten tekemisestä 26.2.2014 (käyttöoikeussopimusdirektiivi)	447
EPNDir 2014/24/EU julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26.2.2014 (hankintadirektiivi)	475
EPNDir 2014/25/EU vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta 26.2.2014 (erityisalojen hankintadirektiivi).....	551
NDir 89/665/ETY julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 21.12.1989 (ensimmäinen valvontadirektiivi)	612
NDir 92/13/ETY vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 25.2.1992 (toinen valvontadirektiivi)	617
EPNDir 2014/55/EU sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa 16.4.2014.....	622
KAs (EU) 2016/7 yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan vakiolomakkeen vahvistamisesta 5.1.2016 (vakiolomakeasetus)	625

3 KANSALLINEN PROSESSI, SEURAAMUKSET JA VIRANOMAISET

Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa 31.1.2013/100	642
Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta 30.11.2012/661	654
Valtioneuvoston asetus Kilpailu- ja kuluttajavirastosta 5.12.2012/728	656
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Kilpailu- ja kuluttajaviraston maksullisista suoritteista 21.11.2017/778	657
Hallintolainkäyttölaki 26.7.1996/586	657
Tuomioistuinlaki 25.8.2016/673; otteita	722
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370	730
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa 30.3.2007/381	737
Tuomioistuinmaksulaki 11.12.2015/1455	741
Hallintolaki 6.6.2003/434	744
Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113	781
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621	786
Laki kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista 9.12.2016/1077	811
Asiahakemisto	815
Oikeustapaushakemisto	821